

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2025/2026

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Rynek dzieł sztuki
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Art market
Kierunek studiów	historia sztuki
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	hybrydowe
Dyscyplina	nauki o sztuce
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu	dr Małgorzata Żak-Kulesza
------------------------	---------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
ćwiczenia	30+30	II, III	4

Wymagania wstępne	Brak
-------------------	------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1. Student potrafi przytoczyć historię i wytłumaczyć zasady funkcjonowania rynku dzieł sztuki w Polsce, Europie i na świecie
C2. Student potrafi wyjaśnić i ocenić w sposób krytyczny reguły działań obowiązujące na rynku dzieł sztuki i ich podłoże instytucjonalne, prawne, ekonomiczne
C3. Student wymienia współczesne instytucje i podmioty oraz wydarzenia tworzące rynek sztuki w Polsce i Europie

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student tłumaczy sposoby działania instytucji zajmujących się handlem dziełami sztuki (jak domy aukcyjne, galerie sprzedażowe) i rolę wystaw przedaukcyjnych w strategiach rynkowych.	K_W05, K_W08
W_02	Student charakteryzuje podmioty działające na rynku dzieł sztuki w Polsce w zakresie strategicznych działań rynkowych	K_W08
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student ocenia udział zjawisk artystycznych w kategoriach inwestycyjnych wykorzystując wiedzę teoretyczną z zakresu historii sztuki oraz rynku dzieł sztuki	K_U01, K_U05, K_U10,
U_02	Student postępując się właściwą terminologią i stosując poprawną strukturę kompozycyjną opisuje wydarzenia związane z rynkiem sztuki uwzględniając aktualne piśmiennictwo i wypowiedzi ekspertów oraz bieżące wydarzenia na polu rynku sztuki	K_U02, K_U05
U_03	Student w sposób merytoryczny i krytyczny z zastosowaniem aparatu pojęciowego interpretuje zjawiska zachodzące na rynku sztuki	K_U05, K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest otwarty na aktywny udział w spotkaniach z ekspertami i praktykami związanymi z rynkiem sztuki oraz uczestniczy w aktualnych wydarzeniach z pola rynku sztuki	K_K05

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Historia rynku dzieł sztuki w Polsce i Europie. 2. Charakterystyka uczestników rynku dzieł sztuki. Struktura i podmioty rynku sztuki w Polsce i Europie/na świecie 3. Rynek sztuki w Polsce po 1989 roku. 4. Najważniejsze domy aukcyjne i galerie sztuki. Antykwariaty. 5. Rola marszandów, art advisorów na rynku sztuki 6. Instytucje (np. Stowarzyszenie Antykwariuszy i Marszandów Polskich, CINO) i wydarzenia na polskim rynku sztuki (m.in. Warszawskie Targi sztuki, Targi Młodej Sztuki) 7. Zagrożenia na rynku sztuki – np. fałszerstwa, kradzieże, aukcje żyrandolowe. 8. Wybrane aspekty prawne związane z funkcjonowaniem rynku sztuki w Polsce 9. Wartość dzieła sztuki – tendencje, sposoby określania 10. Rola muzeów w nabywaniu dzieł sztuki 11. NFT 12. Pozycja młodych artystów na rynku sztuki, rankingi młodej sztuki w Polsce, aukcje młodej sztuki 13. Art banking, art branding
--

14. Targi sztuki

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny; analiza tekstu; dyskusja	Wypowiedź ustna; obserwacja	Oceniona wypowiedź; zapis w arkuszu ocen
W_02	Omówienie zagadnień z możliwością wykorzystania prezentacji multimedialnej	Praca pisemna, prezentacja multimedialna; obserwacja	Sprawdzona prezentacja multimedialna; sprawdzona praca pisemna; zapis w arkuszu ocen
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład konwersatoryjny; Omówienie zagadnień z możliwością wykorzystania prezentacji multimedialnej	Przygotowanie prezentacji multimedialnej	Sprawdzona prezentacja multimedialna, zapis w arkuszu ocen
U_02	Studium przypadku; prezentacja materiałów audiowizualnych, np. podcastów, webinarów, filmów	Praca pisemna, obserwacja	Sprawdzona praca pisemna, zapis w arkuszu ocen
U_03	Wykład problemowy, dyskusja	Wypowiedź ustna podczas zajęć,	Oceniona wypowiedź; zapis w arkuszu ocen
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Prezentacja materiałów audiowizualnych, np. podcastów, webinarów, filmów; studium przypadku; dyskusja	Wypowiedź ustna podczas zajęć, obserwacja	Zapis aktywności w arkuszu ocen

VI. Kryteria oceny, wagi

Praca pisemna i prezentacja multimedialna: 70% wagi oceny. Wytyczne związane z przygotowaniem pracy pisemnej lub prezentacji zostaną przedstawione przez prowadzącego.

Aktywny i merytoryczny udział w zajęciach: znajomość zadanych lektur, wykonanie zadań pisemnych, merytoryczne uczestnictwo w dyskusjach (30% wagi oceny).

Udział % wagi oceny semestralnej:

0-39 % - ndst.

40- 51 % - dst.

52-63 % - dst +
 64 – 75 % Db
 76 – 87 % - Db+
 88 – 100 % Bdb

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Białynicka-Birula J., <i>Rynek dzieł sztuki w Polsce. Aspekty prawno-ekonomiczne</i>. (Raport dla MKiDN z roku 2007, za lata 1989-2007) pdf</p> <p>Białynicka-Birula J., <i>Aukcja jako instytucja rynku formalnego</i>, Zeszyty Naukowe -Akademia Ekonomiczna w Krakowie, nr 569 (2005), s. 135-148.</p> <p>Białynicka-Birula J., <i>Ryzyko związane z internetowymi aukcjami dzieł sztuki</i>, „Roczniki Kolegium Analiz ekonomicznych” 2017, s. 57-66. https://rocznikikae.sgh.waw.pl/p/roczniki_kae_z45_04.pdf</p> <p>Bołdok S., <i>Antykwarjaty artystyczne, salony i domy aukcyjne. Historia warszawskiego rynku sztuki w latach 1800–1950</i>, Warszawa 2004.</p> <p>Bryl M., <i>Rynek sztuki w Polsce. Przewodnik dla kolekcjonerów i inwestorów</i>, Warszawa 2016.</p> <p>Borowski K., <i>Sztuka inwestowania w sztukę</i>, 2013.</p> <p>Cichorska J.I., <i>Rozwój rynku sztuki jako przykład inwestycji alternatywnych</i>, A N N A L E S U N I V E R S I T A T I S M A R I A E C U R I E - S K Ł O D O W S K A L U B L I N – P O L O N I A, VOL. XLIX, 4 SECTIO H 2015, s. 69-83. (pdf)</p> <p>Fyderek N., <i>Uczestnik mimo woli. Uwagi o muzeach na rynku sztuki</i>, Santander Art and Culture Law Review 1/2016 (2): 63-90 DOI: 10.4467/2450050XSR.16.005.5239</p> <p>Jakubowski O., <i>Nabywanie dóbr kultury przez muzea</i>, Muzealnictwo, 53 (2012), s. 88-93.</p> <p>Lewenstein M., <i>Rynek dzieł sztuki jako przedmiot zainteresowania twórców teorii ekonomicznych. Ujęcie historyczne</i>, „Problemy zarządzania - management, 2017; 15(2(68) Historia organizacji), s. 149-168</p> <p>Miliszkievicz J., <i>Falsyfikaty na polskim rynku sztuki i antykwarycznym. Rozmiar zjawiska, przyczyny jego narastania, propozycja rozwiązania problemu</i>, [w:] <i>Problematyka autentyczności dzieł sztuki na polskim rynku. Teoria-praktyka-prawo</i>, Warszawa 2012, s. 19-34 https://issuu.com/nimoz/docs/problematyka_autentyczno_ci_dzie</p> <p>Pasieczny R., R. D. Spencer, <i>Ekspert kontra dzieło sztuki. Rozpoznawanie falsyfikatów oraz fałszywych atrybucji w sztukach plastycznych</i>, Warszawa 2009.</p> <p>Skotniczna E., <i>Początki profesjonalizacji rynku sztuki na ziemiach polskich w XIX i na początku</i></p>

XX wieku, Quart, 4 (2019), s. 82-93.
https://quart.uni.wroc.pl/pdf/54/Quart54_07_Skotniczna_web.pdf

Stec P., *25 lat rynku sztuki w Polsce z perspektywy prawnika*, Santander Art and Culture Law Review 1 (2016), nr 2, s. 135-142 DOI: 10.4467/2450050XSR.16.008.5242
[file:///C:/Users/pracownik/Downloads/SAACLR-1-2016\(2\)-7_.pdf](file:///C:/Users/pracownik/Downloads/SAACLR-1-2016(2)-7_.pdf)

Stec Piotr, *Pozycja prawna domu aukcyjnego w prawie wybranych państw europejskich*, Problemy Współczesnego Prawa Międzynarodowego, Europejskiego i Porównawczego, vol. II, A.D. MMIV, s. 5-37. (pdf) <https://europeistyka.uj.edu.pl/documents/3458728/a810b076-c48b-4a9d-b27b-887d63731979>

Szafrański W., *Aktualne problemy i zagrożenia związane z obrotem dobrami kultury na rynku sztuki w Polsce z perspektywy prawnej ochrony zabytków*, „Santander Art and Culture Law Review” 1(2019), nr 5, s. 41-68. (pdf)

Szafrański W., *Od falsów z „3P” do „zyrandolowych” aukcji. Nowe zjawiska na rynku sztuki*, Cenne Bezcenne Utracone nr 3-4, 2015, s. 85-91 (pdf) http://cennebezcenne.pl/wp-content/uploads/2017/11/CBU_2015_3-4-s-86-91_SZAFRANSKI.pdf

Szafrański W., Wilk D., *Sposoby czy metody? Aspekty podmiotowe i przedmiotowe wycen dzieł sztuki w Polsce*, „Santander Art and Culture Law Review” 1/2017 (3): 115-156 DOI: 10.4467/2450050XSNR.17.009.7381
<https://ejournals.eu/czasopismo/saaclr/artukul/sposoby-czy-metody-aspekty-podmiotowe-i-przedmiotowe-wycen-dziel-sztuki-w-polsce>

Tuszko F., M. Winnicki, *Oswajanie płynności. O relacji między materialnością a wartością dzieł sztuki na przykładzie polskich aukcji NFT*, 2022, Widok. Teorie i Praktyki Kultury Wizualnej
https://www.academia.edu/97031062/Oswajanie_p%C5%82ynno%C5%9Bci_O_relacji_mi%C4%99dzy_materialno%C5%9Bci%C4%85_a_warto%C5%9Bci%C4%85_dzie%C5%82_sztuk_i_na_przyk%C5%82adzie_polskich_aukcji_NFT

Literatura uzupełniająca

Ciechanowiecki, A.S., *Współczesny handel dziełami sztuki*, Ikonotheka: prace Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego, 12, 1997, 123–135.

Czernic-Żalińska W. *Salon sztuki „Skarbiec” w Warszawie*, Rocznik Muzeum Narodowego w Warszawie 1966. <https://digi.ub.uni-heidelberg.de/diglit/roczmuzwarsz1966/0475/image.info>

Korzeniowska-Marciniak M., *Międzynarodowy rynek dzieł sztuki*. Kraków: Universitas, 2001.

Sołtys A., *Kolekcja dla króla czy marketing? Prawda i legenda o „królewskiej kolekcji obrazów” w Dulwich*, w: *Oświeceniowa republika władców*, cz. 2, red. A. Pieńkos, Ośrodek Badań nad Epoką Stanisławowską, Muzeum Łazienki Królewskie, Warszawa 2017, s. 229–258

Niemira K., *Rynek sztuki w Warszawie czasów Stanisława Augusta*, 2019
https://muzeumwarszawy.pl/wp-content/uploads/2019/05/1a.-Rynek-sztuki..._PL.pdf

Niewiarowski W., *Artysta u progu kariery zawodowej*, Łódź 2017.

Pilus M., *Utracone dzieła sztuki z kolekcji Stanisława Augusta na aukcjach i w zbiorach za granicą*, „Spotkania z Zabytkami”, 9–10, wrzesień–październik 2019, s. 60–61

Rogozińska A., *Rola marketingu w rozwoju rynku sztuki*, Marketing i Zarządzanie nr (42), 2016, 253-266
[https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Marketing_i_Zarzadzanie_\(d_Problemy_Zarzadzania_Fi](https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Marketing_i_Zarzadzanie_(d_Problemy_Zarzadzania_Fi)

[nansow i Marketingu\)/Marketing i Zarządzanie \(d Problemy Zarządzania Finansow i Marketingu\)-r2016-t-n1_ \(42\)/Marketing i Zarządzanie \(d Problemy Zarządzania Finansow i Marketingu\)-r2016-t-n1_ \(42\)-s253-266/Marketing i Zarządzanie \(d Problemy Zarządzania Finansow i Marketingu\)-r2016-t-n1_ \(42\)-s253-266.pdf](#)

Staśkiewicz K., *Problem autentyczności dzieł sztuki na tle inwestycji w dzieła sztuki, Współczesne problemy ekonomiczne w badaniach młodych naukowców. T. 2, Zarządzanie organizacją, finanse i inwestycje*, redakcja naukowa: Ewa Gruszewska, Anna Matel, Ewa Kuzionko-Ochrymiuk, 2018, s. 154-161

[https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/7151/1/K Staskiewicz Problem autentyczności dzieł sztuki na tle inwestycji w dzieła sztuki.pdf](https://repozytorium.uwb.edu.pl/jspui/bitstream/11320/7151/1/K_Staskiewicz_Problem_autentyczności_dzieł_sztuki_na_tle_inwestycji_w_dzieła_sztuki.pdf)

Suska M., *Patologie na rynku sztuki prowadzące do przestępstw przeciwko dziełu sztuki. Zagadnienia wybrane*, „Kortowski Przegląd Prawniczy”, nr 1 (2017), s. 131- 136.

<https://wpia.uwm.edu.pl/czasopisma/sites/default/files/uploads/KPP/2017/1/137-142.pdf>

Szafrański W., *Mity i patologie w handlu dziełami sztuki*, Santander Art and Culture Law Review 1/2015: 135-172 <https://ejournals.eu/czasopismo/saaclr/artykuł/mity-i-patologie-obrotu-dzielami-sztuki>

Szafrański W., *NARODOWE KOLEKCJE SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ” – PROGRAM MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO FINANSOWANIA ZAKUPÓW DZIEŁ SZTUKI współczesnej w latach 2011-2019. Cz.1 Finansowanie*, *Muzealnictwo* 62 (2021), [file:///C:/Users/pracownik/Downloads/ Narodowe Kolekcje Sztuki Wsp%C3%B3%C5%82czes.pdf](file:///C:/Users/pracownik/Downloads/Narodowe_Kolekcje_Sztuki_Wsp%C3%B3%C5%82czes.pdf)